

Til alle universiteter

Nye bekendtgørelser

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har udstedt en ny eksamensbekendtgørelse, uddannelsesbekendtgørelse og deltidsbekendtgørelse. De nye bekendtgørelser træder i kraft den **1. september 2022**. Desuden har styrelsen udstedt en ændringsbekendtgørelse til den gældende eksamensbekendtgørelse. Ændringsbekendtgørelsen træder i kraft 15. december 2021.

Bekendtgørelserne er udarbejdet med afsæt i et stærkt og konstruktivt samarbejde mellem alle universiteter og styrelsen forankret i en arbejdsgruppe, der bestod af en repræsentant fra hvert universitet og en medarbejder fra styrelsen. Arbejdsgruppen har drøftet store og små spørgsmål af faglig, sproglig og strukturel karakter.

Arbejdet har fokuseret på eksamensbekendtgørelsen, som har medført ændringer i uddannelsesbekendtgørelsen og deltidsbekendtgørelsen.

Styrelsen vil hermed gerne kvittere for universiteternes samarbejdsvilje og gode bidrag til, at det retlige grundlag for tilrettelæggelse og afvikling af eksamener og prøver på universiteterne er blevet mere præcist og lettere at forstå.

Hvis de nye bekendtgørelser, særligt eksamensbekendtgørelsen, giver anledning til spørgsmål og bemærkninger, er I meget velkomne til at kontakte os. Vi er naturligvis også åbne for at drøfte eventuelle behov for justeringer i bekendtgørelserne, hvis der måtte vise behov, som vi i arbejdsgruppen ikke har fået tænkt tilstrækkeligt ind.

Nedenfor indleder vi processen ved at kommentere visse udvalgte bestemmelser i bekendtgørelserne:

Eksamensbekendtgørelsen

Generelt har eksamensbekendtgørelsen fået en ny struktur. Mange bestemmelser er blevet flyttet et nyt sted hen, alle klagebestemmelser er blevet samlet i et særskilt kapitel, hvor der ved hver truffet afgørelse står, om og i givet fald til hvem den studerende kan påklage retlige og faglige spørgsmål.

Styrelsen har forsøgt at tilrette den anvendte terminologi, herunder efter Kopernikus-projektet. Nogle eksamener hedder eksamener, og andre hedder prøver. Vi

7. december 2021

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Center for Jura og
Institutionspersonale

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Charlotte Løchte
Tel. 72 31 82 28
Telefontid: 9.30-11.30
chal@ufm.dk

Ref.-nr.
20/51893-28

har indført nogle definitioner på de mere standardiserede prøveformer, men det er fortsat ikke hensigten, at universitetet skal være begrænset til de muligheder, der fremgår af bekendtgørelsen.

Flere bestemmelser er flyttet fra den gældende karakterbekendtgørelse til eksamensbekendtgørelsen. Dette skyldes, at bestemmelserne i karakterbekendtgørelsen ofte bliver overset i den almindelige sagsbehandling på universiteterne, og et givent spørgsmål derfor uberettiget anses for ureguleret. Flytningen til eksamensbekendtgørelsen skal derfor ses som et ønske om at give bestemmelserne om blandt andet delprøver en mere synlig placering.

Ordet *fag*, som styrelsen anvendte i høringsversionen, har vi ændret til *fagelement*, hvilket skulle være i overensstemmelse med Kopernikus.

Flere parter har efterspurgt baggrunden for, at hele eller dele af bestemmelser i den gældende eksamensbekendtgørelse er blevet ophævet. Alle ændringer er blevet drøftet i den arbejdsgruppe, der har været nedsat i forbindelse med arbejdet med den nye eksamensbekendtgørelse. Alle universiteter var repræsenteret i arbejdsgruppen. Om baggrunden kan oplyses, at ophævelsen af hele eller dele af bestemmelser hovedsageligt har været begrundet med, at reguleringen ansås for overflødig, eller at reguleringen allerede følger af andre love eller bekendtgørelser, herunder forvaltningsloven. Styrelsen opfordrer universitetets sagsbehandlere til at kontakte styrelsen, hvis der opstår tvivlsspørgsmål.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Styrelsen har følgende bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

§ 3. Listen over eksamensformer er ikke udtømmende. Der er fortsat mulighed for at tilrettelægge andre prøveformer inden for de rammerne af bekendtgørelsen.

Hvad angår delprøver, bemærker styrelsen, at delprøver kan opdeles ud fra såvel en tidsfaktor som fagelementets faglige sammensætning.

Endelig bemærkes det, at begrebet *fageksamen* angår den afsluttende prøve i et fagelement. Begrebet er indført for at sondre imellem løbende prøver, delprøver og de prøver, der afslutter et fagelement (fageksamen).

§ 4. Styrelsen har vurderet, at det ikke er nødvendigt at regulere, at en studerende ikke har brugt et prøvforsøg i en eksamen, hvor der er konstateret fejl af en karakter, der berettiger til en omprøve. Det følger af sagens natur, at det ikke koster et prøvforsøg, hvis universitetet i den nævnte situation har begået en fejl ved en eksamen eller prøve. Hvis alle prøver og eksamener, uanset begåede fejl, skulle koste et prøvforsøg, ville der ikke være nogen grund til at interessere sig for begåede fejl – hverken fra universitetets eller den studerendes side.

Det fremgår nu eksplicit af stk. 3, at den studerende har brugt et prøvforsøg, hvis pågældende ikke opfylder eventuelt fastsatte eksamensforudsætninger.

§ 5. Styrelsen har indsat en bemærkning i § 20 om, at universitetet kan begrænse den offentlige adgang til eksamener og prøver af faglige grunde for blandt andet at imødekomme universiteternes ønske om en eksplicit hjemmel til, at adgangen til

at overvære prøven kan begrænses for medlemmer af en gruppe, der endnu ikke selv har været til den mundtlige prøve.

§ 6. Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende eksamensbekendtgørelses § 7 om særlige prøvevilkår. Der har i længere tid hersket tvivl om afgørelseskompetencen i denne type sager, idet nogle universiteter har anset bestemmelsen for en dispensationssag, der falder under studienævnets afgørelseskompetence, mens andre universiteter har ladet studieadministrationen træffe afgørelse. Styrelsen har vurderet, at det ikke er hensigtsmæssigt, at der er tvivl om dette spørgsmål. Bestemmelsen er derfor omformuleret til en egentlig dispensationsbestemmelse, hvorefter afgørelseskompetencen tilkommer studienævnet. Dette valg er begrundet i, at studienævnet i forvejen træffer afgørelse i mange dispensationssager, der beror på usædvanlige forhold, og at studienævnene har stor faglig indsigt i de tilknyttede uddannelser, som også inddrages i sager efter § 6, hvor særlige prøvevilkår ikke må medføre en ændring af prøvens niveau.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

§ 7. Bestemmelsen fastsætter nu tydeligere rammer for fastsættelse af eksamensforudsætninger, herunder at det nu fremgår klart af bestemmelsen, at eksamensforudsætninger skal være opfyldt, før den studerende første gang deltager i fageksamen eller delprøven.

Det har aldrig været hensigten, at manglende beståelse af eksamensforudsætninger kan sammenlægges med den egentlige eksamen eller prøve i fagelementet. Efter styrelsens opfattelse er der ikke hjemmel i reglerne til, at samme fagelement kan have differentierede målbeskrivelser, afhængig af om prøven eller eksamen omfatter eksamensforudsætningerne eller ej.

Endelig kan der opstå den situation, at en studerende har opfyldt eksamensforudsætningen, men ikke har deltaget i den ordinære eksamen eller prøve i fagelementet på grund af sygdom, eller at vedkommendes besvarelse ikke har opnået en bestået karakter. En sådan studerende kan i sagens natur heller ikke med rette blive mødt af en omprøve, der stiller højere faglige krav, fordi eksamensforudsætningen er tillagt. Pågældende har bestået eksamensforudsætningen på forhånd.

Endelig bemærker styrelsen, at universitetet er forpligtet til at stræbe imod, at en eventuel alternativ opfyldelse af en eksamensforudsætning skal have samme omfang (arbejdsbelastning) og sværhedsgrad som den oprindeligt fastsatte. De ECTS-point, som et givet fagelement udløser, omfatter som anført ovenfor også det arbejde, som den studerende skal lægge i opfyldelse af en eksamensforudsætning.

§ 9. Alle fagelementer skal afsluttes med en eksamen eller prøve. En eksamen kan i denne forbindelse tillige være undervisningsdeltagelse eller løbende prøver.

§ 11. Det fremgår nu af stk. 1, at eksamener og prøver kan bedømmes efter 7-trins-skalaen eller som bestået/ikke-bestået. Nogen universiteter finder, at bestået/ikke-bestået indebærer en faglig bedømmelse, og at der derfor er behov for, at det tillige fremgår af bekendtgørelsen, at universitetet kan anvende godkendt/ikke-godkendt eller lignende. Styrelsen har valgt at fastholde, at der alene

står bestået/ikke-bestået i bekendtgørelsen, hvilket efter styrelsens opfattelse angiver, at universitetet kan anvende en ikke numerisk to-trins-skala, hvor det ene trin er bestået, og det andet trin ikke er bestået. Det står universitetet frit at kalde de to trin for godkendt/ikke-godkendt.

Desuden bemærker styrelsen, at det nu fremgår af § 11, at meritoverførte prøver ikke indgår i opgørelsen af prøver, der er bedømt efter bestået/ikke-bestået.

Muligheden for at dispensere fra den studerendes stave- og formuleringsevne er ført tilbage til formuleringen i den gældende eksamensbekendtgørelse.

§ 12. Muligheden for at fastsætte en anden prøveform i et fag skal fremgå af studieordningen, herunder fagbeskrivelsen. Styrelsen vurderer, at det er væsentligt, at de studerende på forhånd er bekendt med de betingelser, der udløser den alternative prøveform. Dette øger gennemsigtigheden i de studerendes uddannelsesforløb. Det er ikke hensigten, at universitetet frit kan ændre prøveformen ved en omprøve og således med kort varsel (f.eks. en uge) kan meddele de studerende, at omprøven er mundtlig, mens den ordinære prøve var skriftlig. Set fra de studerendes perspektiv kan der være væsentlig forskel på at forbedre sig til en mundtlig henholdsvis skriftlig prøve.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

§ 21. Flere bestemmelser i den gældende eksamensbekendtgørelse vedr. eksaminationssprog er udgået. Det er styrelsens opfattelse, at universitetet kan fastsætte relevante eksaminationssprog i medfør af det faglige selvstyre. Dog fastholder styrelsen, at der som udgangspunkt skal være samme undervisnings- og eksaminationssprog, medmindre der er væsentlige faglige grunde, der medfører et fravigelse. Vi gør opmærksom på, at universitetet naturligvis kan vælge at udvide antallet af eksaminationssprog, så den studerende f.eks. kan gennemføre eksamen i et engelsksproget fagelement på enten dansk eller engelsk.

§ 24. Styrelsen bemærker, at vi på baggrund af høringssvarene har genindsat bestemmelsen om, at kun bedømmerne må være til stede under voteringen.

§§ 42-45. Det er udgået af eksamensbekendtgørelsen, at nye bedømmere ved ombedømmelse skal modtage kopi af klagesagen. Arbejdsgruppen vurderede, at det var den bedste mulighed for at tilstræbe, at den studerende får en reelt ny og neutral bedømmelse af den indleverede besvarelse.

Kapitel 11

Under arbejdet med eksamensbekendtgørelsen har styrelsen lagt op til, at reglerne om udstedelse af eksamensbevis fremadrettet skulle fremgå af uddannelsesbekendtgørelsen. Dette har imidlertid vist sig ikke at være hensigtsmæssigt, fordi uddannelsesbekendtgørelsen alene omfatter universiteternes udbud af heltidsuddannelse, men ikke deltidsuddannelse og udbud efter LEP-loven. Derfor har styrelsen flyttet bestemmelserne om udstedelse af eksamensbevis tilbage til eksamensbekendtgørelsen.

Ændringsbekendtgørelse til gældende eksamensbekendtgørelse

Styrelsen er blevet opmærksom på, at der i den gældende eksamensbekendtgørelse alene er henvist til § 20 om studieaktivitetskrav, men ikke § 20 a. Idet den gældende eksamensbekendtgørelse finder anvendelse til og med 31. august 2022, har styrelsen udstedt en ændringsbekendtgørelse, der retter op på forholdet.

Uddannelsesbekendtgørelsen

På baggrund af modtagne høringsbemærkninger blev styrelsen opmærksom på, at § 6 i den gældende bekendtgørelse om tilrettelæggelse af kandidatuddannelser alene omfattede kandidatuddannelser, der er normeret til 2 år, men ikke kandidatuddannelser, der er normeret til 2,5 år og 3 år.

Styrelsen har derfor indsat en ny **§ 6**, der angår tilrettelæggelse af bacheloruddannelser, **§ 7**, der angår tilrettelæggelse af kandidatuddannelser, hvor stk. 2 omfatter uddannelser normeret til 2,5 år, og stk. 3 uddannelser normeret til 3 år. **§ 8** omfatter den akademiske overbygningsuddannelse. **§ 9** regulerer muligheden for at fastsætte en maksimal studietid i studieordningen.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

§ 19. Bacheloruddannelsen i veterinærmedicin er tilføjet i stk. 4, idet universitetet også på denne uddannelse kan fastsætte omfang af valgfag og bachelorprojekt i studieordningen.

§ 30. Kandidatuddannelsen i veterinærmedicin er tilføjet i stk. 5, fordi universitetet også på denne uddannelse kan fastsætte omfang af valgfag og kandidatspecialet i studieordningen.

§§ 47-50. Disse bestemmelser om indhold i studieordninger omfatter som noget nyt en liste over alle de krav til studieordninger, der fremgår af uddannelsesbekendtgørelsen, adgangsbekendtgørelsen og eksamensbekendtgørelsen.

§§ 59-60. I disse to bestemmelser har styrelsen samlet de to muligheder, som universitetet har for at fastsætte krav i studieordningen til den studerendes studieaktivitet. Bestemmelserne er ikke nye.

Deltidsbekendtgørelsen

I deltidsbekendtgørelsen har styrelsen opdateret henvisninger til love og har rettet printfejl mange steder i bekendtgørelsen.

§ 14. Bilag 1 er nu indarbejdet i § 14, stk. 3, om indholdet af en deklaration om et fagspecifikt kursus.

Kapitel 6 er et nyt kapitel om eksamensregler og studieaktivitetskrav. Kapitlet henviser i **§ 24** til, at den almindelige eksamensbekendtgørelse for universiteterne finder anvendelse for deltidsstuderende med de modifikationer, der fremgår af §§ 25-28.

§ 25. Styrelsen har valgt at fastholde denne bestemmelse, selvom der fremgår en lignende bestemmelse af eksamensbekendtgørelsen, som angår heltidsstude-

rende. Vilkårene for at gennemføre uddannelse for deltidsstuderende og heltidsstuderende er forskellige, og det kan derfor være nødvendigt at fastsætte særlige regler for deltidsstuderende, der tager højde for evt. fuldtidsarbejde, ligesom det kan være relevant, at deltidsstuderende er underlagt andre vilkår for tilmelding og afmelding af prøveforsøg.

§ 28. Styrelsen har indsat en bestemmelse, som undtager deltidsstuderende fra fastsatte krav om studieaktivitet, jf. uddannelsesbekendtgørelsen. Det har aldrig været hensigten, at deltidsstuderende kan være omfattet af reglen om, at den studerende skal have bestået mindst en prøve i en sammenhængende periode på 12 måneder. Styrelsen har tidligere flyttet denne regel fra adgangsbekendtgørelsen (som alene omfatter heltidsstuderende) til eksamensbekendtgørelsen, hvor vi uheldigvis ikke tog forbehold for deltidsstuderende.

Hvis I vurderer, at der er væsentlige forhold, som styrelsen ikke har kommenteret i ovenstående, er I meget velkommen til at kontakte os med jeres spørgsmål eller bemærkninger.

Endelig bemærker styrelsen for god ordens skyld, at karakterbekendtgørelsen og den nye censorbekendtgørelse vil blive udstedt snarest.

Med venlig hilsen

Charlotte Løchte
Specialkonsulent

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen